

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-962

24.10.2024

Allianz Global Corporate & Specialty SE

Næringsliv

Maskinskade som følge av sprukket kjølevannslange – fal. § 1C-8.

Under bruk revnet en kjølevannslange slik at vann strømmet inn i motorrommet på sikredes båt. Motorene stanset, og båten drev på en grunne/skjær slik at det oppstod skader ved finne på begge båtens drev. Som følge av inntrengningen av sjøvann oppstod det også omfattende skader på motorens indre komponenter. Skadene på motorene ble taksert til kr 667 526. Skaden ble meldt foretaket som avslo å dekke skadene på motorene under henvisning til at disse ikke ble skadet som følge av en dekningsmessig begivenhet. Foretaket bekreftet dekning av skade på finner/skrog etter grunnstøtingen. Sikrede var uenig i avslaget av motorskaden og anførte at denne oppstod som følge av en ulykke (lekkasjen), og at dette måtte anses som en ytre påvirkning på motoren. Sikrede anførte videre at unntak for den aktuelle skaden var i strid med foretakets egen markedsføring og at skaden ville ha vært dekket hos andre norske foretak. Nemnda kom til at skadene på motoren ikke var dekningsmessig, og viste til at kjølevannslangen var en del av maskinen og derfor ikke "ytre" årsak i forhold til den aktuelle skaden. Nemnda kom videre til at foretaket heller ikke var ansvarlig som følge av brudd på informasjonsplikten eller som følge av misvisende markedsføring.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 667 526

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for maskinskade på båt.

Sikrede har "Kasko inkl. rettshjelpsdekning" for båt. Forsikringen omfatter følgende objekter og skader:

(...)

§1 Det forsikrede

Det forsikrede er fartøyet angitt i forsikringsbeviset, dets maskiner, tekniske utstyr, inventar og tilbehør, joller, ekstrautstyr og fartøyet registrerte tilhenger og navngitt stativ hvis tilhenger og stativ er angitt i forsikringsbeviset med egne forsikringssummer. Personlige effekter om bord på fartøyet er også forsikret for 2% av båtens forsikringssum, men maksimalt NOK 45.000 med mindre høyere sum er avtalt i forsikringsbeviset.

(...)

§3 Dekningsomfang

Forsikringsselskapet bærer all risiko som det forsikrede er utsatt for i forsikringstiden.

(...)

§5 Unntak fra båtmaskoforsikringen

Denne forsikringen dekker ikke følgende:

(...)

8. Tap av eller skade på maskineriet, med mindre skaden skyldes en ulykke, kollisjon, grunnstøtning, brann, sviskader, ulmebrann, kortslutning, lynnedslag, eksplosjon, force majeure, tyveri eller hærverk.

(...)

Sikrede meldte ved e-post 26.7.23 om skade inntruffet 3.6.23. Skademeldingen ga følgende forklaring:

Båten tok i vann i motorrom lørdag 03.juni i "K.skjæregården". Vi fikk lenset ut vannet og båten ble hentet av Redningsselskapet som tauet den til "V." hvor "T." tauet båten videre inn til "B." Det er en kjøleslange som har sprukket, og det har vært mye vann i motorrommet. Er nok snakk om 2 stk motorhavari.

Sikrede rekvirerte selv besiktigelse av båten/skadene. Besiktigelsen ble gjennomført den 10.7.23 av takstmann "G.". I utarbeidet takstrapport ble skadeårsak/hendelsesforløp og skadeomfang nærmere beskrevet:

(...)

Skadeårsak/hendelsesforløp: Under fremdrift oppstår det en plutselig vannfylling i motorrom som følge av en kjølevannsslange på saltvannssiden som uten forvarsel har revnet ved styrbord motor. Sjøvann fra denne kjølekretsen pumpes rett inn i motorrommet og avdekkes ikke før det kommer alarm/varsling for svikt på lading ved dynamoer når disse kortsluttes av sjøvann. Under håndtering mer oversikt av skadeomfang driver båten på en grunne/skjær som en plutselig ytre påvirkning og påfører ytre skader ved finne på begge drevene. Sjøvann står på dette tidspunktet over midten av motorer hvor sjøvann har blitt trukket inn via luftinntak/filter slik at det oppstår følgeskader på motorens indre komponenter, som følge av god bergingsinnsats unngås videre vannfylling og synskade.

Skadeomfang: Det som følge av vanninntrengningen skader på startere, dynamoer, ledningsnett/kabelstokk, batterier, løpehjul, strammehjul, trimsensorer + trim/tilt unit, samt det er utviklet rust i sylindere/topp/turbo/svinghjul/demperplate etc. Det er mange nært berørte installasjoner/komponenter i motorrommet som kan ha fått følgeskader etter sjøvann har blitt pisket opp av reimhjul under hendelsen, dette er ikke endelig diagnostert og blant annet injektorer må sendes til funksjonstest for å avklare status.

(...)

I taksten ble skadene eks. mva. stipulert til kr 667 526, med forbehold om merskader.

Foretaket avsto i e-post 23.8.23 å erstatte oppståtte motorskader med henvisning til vilkårenes § 5 pkt. 8 om unntak for maskinskade med mindre skaden skyldes en ulykke, kollisjon, grunnstøtning, brann, sviskader, ulmebrann, kortslutning, lynnedslag, eksplosjon, force majeure, tyveri eller hærverk.

Sikrede ba i e-post 29.8.23 om ny vurdering og anførte at følgeskader etter vanninntrengning var omfattet av forsikringen. Foretaket fastholdt samme dag at maskinskade ikke var dekket, men bekreftet dekning for skader på installasjoner som ikke hørte til maskineriet.

Foretaket bekreftet i e-post 23.10.23 at det dekket ytre skade på to finner, som oppstod ved den etterfølgende grunnstøtningen, men ikke øvrige skader.

Sikrede krever dekning for følgeskaden etter maskinskaden under kaskoforsikringen. Selv om den sprukne kjøleslangen er unntatt, må følgeskaden dekkes. Takstmannen som sikrede har engasjert, og som ofte benyttes av foretaket, mener skaden er dekket. Dette er standard hos alle norsk forsikringsselskap. At foretaket har lite konkrete formuleringer i sine vilkår, vil utgjøre en stor risiko for forsikringstaker sammenlignet med alle andre selskap.

Motorhavariet i saken skyldes en ytre begivenhet for motorene – at kjøleslangen revnet. Skaden oppstod ved at vann som kommer utenfra fylte båten. Skaden må da anses å ha oppstått ved en tilfeldig og ytre årsak. Vannfyllingen skjer i løpet av kort tid og må regnes som plutselig, jf. FinKN 2021-188 og 2018-891.

Lekkasje må regnes som en type ulykke, jf. sjøfartsdirektoratets årlige ulykkesrapporter. Maskinskaden er dermed en følge av en ansvarsbærende hendelse.

Sikrede anfører at vilkårenes § 5 pkt. 1 må forstås slik at skade på annet enn kjøleslangen er omfattet. Vilårene § 5 pkt. 8 lest i sammenheng med § 5 pkt. 1 er uklare og tilsier at en slik skade vil være dekket. § 5 pkt. 8 unntar kun skade på maskineriet i seg selv, eksempelvis som følge av at motoren skjærer seg som følge av at den får en oljelekkasje og går tom for olje.

Sikrede anfører at foretaket i sin markedsføring poengterer at det har all-risk dekning, og det poengterer at det har dekning ved vanninntrengning. Unntak for den aktuelle skaden er i strid med foretakets egen markedsføring. Foretaket må derfor være ansvarlig for skaden i tråd med sin markedsføring.

Sikrede anfører videre at andre norske foretak har bekreftet at de ville ha dekket en skade som den oppstod. Foretakets tolkning av egne vilkår må være uriktig.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at vilkårenes § 5 pkt. 8 angir at skade på maskineri ikke dekkes med mindre skaden skyldes en av de i vilkårene angitte begivenheter. Skaden på sikredes maskineri skyldes ingen av disse begivenheter, men at en slange er sprunget lekk slik at vann ble pumpet inn i motorrommet.

Skader på motorens drev erstattes fordi disse skyldes grunnstøtingen som oppstod som følge av maskinhavariet.

Foretaket bestrider at det foreligger en ulykke, som i vilkårene er definert som "en pludselig hendelse som oppstår af en ydre årsak".

Foretaket bestrider at foretakets markedsføring må medføre at den aktuelle maskinskade erstattes.

Foretaket anfører videre at det ikke medfører riktighet at foretaket er det eneste forsikringsselskapet som ikke dekker denne type skader.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på båt.

Sikredes forsikring dekker ifølge vilkårene § 3 "all risiko som det forsikrede er utsatt for i forsikringstiden", men har unntak i § 5 pkt. 8 for:

Tap av eller skade på maskineriet, med mindre skaden skyldes en ulykke, kollisjon, grunnstøtning, brann, sviskader, ulmebrann, kortslutning, lynnedslag, eksplosjon, force majeure, tyveri eller hæververk.

Unntaket gjelder "skade på maskineriet", som vil omfatte enhver skade på båtens maskineri, herunder vannskade som følge av at motorrommet oversvømmes av vann.

Spørsmålet blir derfor om maskinskaden skyldes et av de opplistede forsikringstilfeller som medfører at maskinskaden likevel omfattes. Skaden skyldes at en kjølevannsledning sprang lekk. Dette er ikke nevnt i listen.

Sikrede anfører at lekkasjen må regnes som en "ulykke". Begrepet ulykke er definert i vilkårene som en pludselig hendelse som oppstår som følge av en ytre årsak. Formuleringen "ytte" må her forstås som ytte i forhold til maskinen, som er det relevante forsikrede objektet, jf. FinKN 2020-926. Kjølevannslangen er en del av maskinen og kan derfor ikke sees som en "ytte" årsak i forhold til den aktuelle skaden.

Sikrede anfører at vilkårenes § 5 pkt. 1 tilsier at maskinskaden er dekket. Dette punktet unntar skade på grunn av visse farer, herunder "normal slitasje", men er begrenset til å gjelde den "slitte

delen". Skade på "andre deler av den forsikrede gjenstanden som skyldes feilen eller slitasjen er dekket i henhold til disse betingelsene", jf. pkt. 1 i.f. Slik nemnda forstår vilkåret innebærer dette at dekning av andre deler er regulert i de øvrige vilkårene – for maskinskade gjelder vilkårenes § 5 pkt. 8.

Sikrede anfører at den oppståtte skaden er dekket hos andre norske forsikringsforetak. Dekningen hos andre foretak er ikke avgjørende for sikredes avtale med sitt foretak, og foretaket har ikke informasjonsplikt om avtaler i andre foretak. Foretaket har imidlertid informasjonsplikt om vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det som med rimelighet kan forventes dekket etter vedkommende forsikring, jf. forsikringsavtaleloven § 1C-8 bokstav a. Spørsmålet blir da om denne informasjonsplikten er brutt. Unntak for maskinskader som ikke har ytre årsaker kan ikke regnes som en vesentlig begrensning i en kaskoforsikring basert på all risk vilkår. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at sikrede formidlet noen rimelig forventning om at forsikringen omfattet slike skader til foretaket, eller at foretaket på annen måte hadde grunn til å anta at sikrede hadde noen forventning som slik dekning.

Sikrede viser til foretakets markedsføring, hvor det har fremhevet at forsikringsdekning med all risk dekker skader som resultat av blant annet plutselig vanninntrengning. Det punktet sikrede refererer til omhandler imidlertid "synking og vanninntrengning" og peker klart i retning av at det dreier seg om vann som trenger inn utenfra og ikke lekkasje fra en slange i båten. Det fremgår for øvrig også litt ovenfor på samme side at "Det er mulig å tegne utvidet forsikringsdekning på motorhavari", som burde gi et klart varsel om at motorhavari ikke er omfattet som et standardelement i all risk forsikringen. Nemnda kan ut fra dette ikke se at markedsføringen er misvisende og derfor kan pålegge foretaket et informasjonsansvar.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).